

ARCHIV MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM

ARCHIV OBCE HABROVANY

1893 – 1945 (1948)

Inventář číslo AP 270

NAD 414

Vlastník fondu: ČR – Státní oblastní archiv v Litoměřicích

Věra Hladíková

Ústí nad Labem 2014

Schvalovací doložka

Schvaluji níže uvedený inventář: AP 270.
Ústí nad Labem, dne 30. prosince 2016

PhDr. Vladimír Kaiser
ředitel Archivu města Ústí nad Labem

Archiv obce Habrovany

Časový rozsah: 1893 – 1945 (1948)

Inventární jednotky: 2

Evidenční jednotky: 1 kniha, 1 karton

Rozsah: 0,03 bm

Stav ke dni: 3. 12. 2014

Fond upořádal: PhDr. Vladimír Kaiser

Inventář schválil: PhDr. Vladimír Kaiser

Počet stran: 5

Úvod

I. Vývoj organizace úřadu

Obec Habrovany, německy Habrowan, o rozloze 282 ha leží jihozápadně od města Ústí nad Labem, v ohybu Radejčinského potoka.

Obecní úřad v Habrovanech vznikl v roce 1850 na základě prozatímního obecního zřízení z roku 1849. Spadal do politického a soudního okresu Ústí nad Labem. Před rokem 1850 bývala ves součástí panství v Hliňanech, Meierhof tedy spravovala rodina Nosticů, vlastníků Řehlovic, potažmo panství v Hliňanech. Obecní úřad zde fungoval do května roku 1945, kdy byl nahrazen místní správní komisí. V čele obce v roce 1850 stál obecní výbor. Ten volil ze svého středu obecní představenstvo, v čele s obecným představeným – starostou, jenž fungoval jako výkonný orgán a prováděl usnesení obecního výboru. V roce 1876 Anoton Richter, první radní byl ze Suché Vinzenz Kristen, 1885 Anton Hoffmann, 1896 Adolf Wikart, 1907 Josef Rolle, 1912 Anton Dörfel. Po roce 1918 dosavadní systém zůstal zachován, důsledně se začal užívat, někde i dříve, výraz obecní zastupitelstvo místo obecní výbor, rovněž tak představenstvo je nahrazeno výrazem obecní rada a skládá se z radních. Ze starostů známe 1923 Antona Partona, 1926 Antona Dörfela, 1930 Richarda Kretschmera, 1934 Ernsta Böhma. Okupace pohraničí přinesla ve správě obce zásadní změnu, došlo k postátnění samosprávy jmenováním starosty a jeho dvou zástupců, tzv. přidělců, úřadem říšského landráta. Veškerá moc přešla na říšskou správu. Celé území se stalo říšskou župou sudetskou (Reichsgau Sudetenland) s novým systémem úřadů, a s důsledným uplatněním tzv. vůdcovského principu. Starosta mohl vztáhnout každou záležitost na sebe, radní netvořili žádné kolegium a nedělali společná rozhodnutí, fungovali jen jako starostovi poradci. Navíc k obecní správě patřil zmocněnec NSDAP, zajišťující soulad obecní správy s programem nacistické strany. Od října 1938 byl starostou obce jmenován Josef Ritschel, prvním zástupcem Josef Haftstein. Členství obecních funkcionářů v NSDAP bylo základním předpokladem pro výkon funkce.

Od roku 1850 do 1880 je součástí Habrovan osada Suchá. V Habrovanech žije 1854 257 lidí a v Suché 119. Suchá se osamostatnila, prvním starostou byl 1892 Anton Kratkay, 1893 - 1903 Wendelin Leschke, 1904 - 1907 Anton Voitl, 1907 - 1912 Franz Kretschmer, 1913 – 1929 Josef Weber, 1930 Josef Sofka, 1934 Emil Klinger, 1939 Josef Kratkei. V růměru zde žilo tak 100 – 119 obyvatel ve 26 domech. Habrovany se rozrostly až na 266 lidí v roce 1921, až do roku 1945 se většina hlásila k německé národnosti. Češi zde ale měli zastoupení, na rozdíl od jiných obcí ne malé, v roce 1921 zde žilo 58 Čechů, 193 Němci a 4 občané židovského náboženství, v roce 1930 z 256 lidí 72 Čechů a 183 Němci (+ 1 cizinec) V roce 1875 je v obci postavena budova školy, 1904 zde stojí ještě 2 mlýny. Obyvatelstvo se živilo převážně zemědělstvím pěstováním pšenice a řepy, ovocnářstvím, dařilo se tu ale i vinařství. Spolkový život zajišťoval sbor dobrovolných hasičů a spolek školního krejcaru (Schulkreuzerverein).

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond vznikl z činnosti Obecního úřadu v Habrovanech. Původně byl uložen na obecním úřadě, po roce 1945 v budově Místního národního výboru v Habrovanech. Do okresního archivu byla převezena v roce 1964 jedna kniha evidence cizinců, č. přír. 297. Spolu s dodatkem nalezeným v MNV Habrovany byl fond uspořádán V. Kaiserem v roce 2004

v inventárním soupisu, v rámci reinventarizace fondů obecních úřadů byl doplněn o úvod k inventáři V. Hladíkovou v roce 2014.

III. Archivní charakteristika fondu

Časový rozsah: 1893 – 1945 (1948) Časový přesah patří ke knize evidence cizinců, kam byly zaznamenávány osoby přišlé do Habrovan i místním národním výborem.

Zachovalost a skartace: Spisy skartovány nebyly, dochovalo se pouze torzo úřední agendy.

Archivní struktura: fond je uspořádán podle Metodického návodu na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce č.: AS/1-284/00 v následujícím systému:

Obecní úřad 1893 – 1945 (1948)

Úřední knihy

evidenční knihy

Spisy

péče o bezpečnost a veřejný pořádek
stavební záležitosti

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Ve fondu jsou dochovány pouze dvě inventární čísla, kniha evidence cizinců přináší informace o příležitostných obyvatelích, v obci zaměstnaných, v relativně dlouhém časovém úseku.

V. Záznam o vypracování inventáře

Fond uspořádal PhDr. Vladimír Kaiser v prozatímním inventárním soupisu, úvodem opatřila v roce 2014 PhDr. Věra Hladíková.

Literatura

- Zevrubný popis rozdělení země království Českého, Praha 1854, s. 263
- Statistisches Gemeindelexikon der Tschechoslowakischen Republik herausgegeben vom statistischen Staatsamte auf Grund der Volkszählung vom 15. Februar 1921, I. Böhmen, Praha 1921, s. 199
- Heimatkunde des Bezirkes Aussig III/2, Ústí nad Labem 1931
- Kleine Ortskunde für den Stadt- und Landkreis Aussig, Ústí nad Labem 1944, s. 23
- K. Moissl, Der Bezirk Aussig, Aussig 1887, s. 263 - 264

inv. č.

čas. rozsah

karton

Obecní úřad Habrovany

I. Úřední knihy

1	evidenční Hlášení cizích příslušníků	1893 – 1948	KT 1
---	--	-------------	------

II. Spisy

péče o bezpečnost a veřejný pořádek

2	<i>stavební záležitosti</i> Dům pekaře J. Seemanna, projekt	1943	KT 1
---	---	------	------

inv. č.

čas. rozsah

karton

Obecní úřad Dubice

I. úřední knihy

knihy všeobecné správy

1	Pamětní kniha obce (Gedenkbuch)	1837 – 1931	KT 1
---	---------------------------------	-------------	------

II. spisy

a) obec a její správa

evidence občanů, domovské právo, matriční

2	Grund Raimund – domovský list	1924	KT 1
42	Alois Raschel, úmrtí na frontě	1942	KT 1

volební záležitosti

3	Nařízení okresní správy politické k volbám	1927	KT 1
---	--	------	------

4	Voličský seznam	1938	KT 1
5	Kandidátní listiny do okresního zastupitelstva v Ústí n. L.	s. d.	KT 1
6	Volební vyhlášky a nařízení k volbám do říšského sněmu 4. 12. 1938	1938	KT 1

b) všeobecná správní činnost obce

vyhlašování zákonů a nařízení

7	Zemská správa politická – hlášení o pobytu Cikánů	1925	KT 1
8	Okresní hejtmanství – nařízení o domobraně	1908	KT 1
9	Okresní správa politická – obvody pro komíníky, územní plány, stavba cest	1925 – 1926	KT 1
10	Úřad vládního presidenta – hypotéky na domy po Češích a Židech	1940	KT 1
11	Landrát – Pflichtjahr, Češi, Židé, požadavky obcí vůči ČSR	1939 – 1944	KT 1

c) správa obecního majetku

rozpočtové hospodaření obce

12	Hospodářská výstava v ÚL, finanční příspěvek obce	1923 – 1924	KT 1
----	---	-------------	------

d) péče o bezpečnost a veřejný pořádek

bezpečnost osob a majetku

13	Protiletectká ochrana	1943 – 1944	KT 1
13	Výstavba polních krytů – vzorový projekt bezpečnost silnic, doprava a spoje	1943	KT 1
14	Záměr zřídit cestu, jednání s vlastníky čelední a pracovní záležitosti	1943	KT 1
15	Agenda týkající se dělníků z východu „Ostarbeitern“	1939 – 1944	KT 1
16	Cizí zahraniční dělníci – nařízení, seznamy	1943 – 1945	KT 1

mravnostní policie

17	Vysvědčení o bezúhonnosti	1927	KT 1
----	---------------------------	------	------

e) stavební a požární záležitosti, elektrifikace

stavební záležitosti

18	Stavba cihelny	1873	KT 1
19	Stavební spisy domů, projekty čp. 1 – 69	1870 – 1945	KT 2

	<i>požární záležitosti</i>		
20	Projekt požární nádrže	1943	KT 3
	<i>elektrifikace</i>		
21	Elektrifikace obce	1919 – 1921	KT 3
	f) péče o veřejné ústavy a zařízení		
	<i>péče o chudé</i>		
22	Podpora v nouzi, seznam	1934	KT 3
	<i>péče o nezaměstnané</i>		
23	Péče o nezaměstnané, státní stravovací akce, vánoční příspěvek, zimní výpomoc, lístky na potraviny,	1932 – 1936	KT 3
23	Péče o nezaměstnané, státní stravovací akce, vánoční příspěvek, zimní výpomoc, lístky na potraviny	1937	KT 4
	<i>péče o děti</i>		
24	Rodinné přídavky	1939 – 1944	KT 4
25	Otcovství- případ u Amtsgerichtu v ÚL	1941	KT 4
26	Výplatní listina rodinných příspěvků vojenským osobám	1945	KT 4
	<i>školství</i>		
27	Česká obecná škola, projekt V. L. Hořeňovský, Pardubice	1928	KT 4
	g) spolupůsobení ve státních záležitostech		
	<i>vojenské záležitosti</i>		
28	Vojenské odvodní seznamy pro ročníky 1918-1922	1939	KT 4
29	Vojenské odvodní listy a kmenové listy – torza	1939 – 1940	KT 4
	<i>záležitosti daňové a katastrální</i>		
30	Předpis pozemkové daně na rok 1928	1927	KT 4
31	Přímé daně pro rok 1939, 1940 (živnostenská, občanská, nápojová)	1940 – 1941	KT 4
32	Obecní daň za rok 1939, 1940	1940 – 1941	KT 4
33	Parcelační protokol obce	1900	KT 4
34	Převody pozemků ke stavebním účelům – jednotlivci	1925 – 1942	KT 4
35	Marie Elisabeth Gabriel – převod pozemků	1822	KT 4
	<i>živnostenské záležitosti</i>		
36	Zápis do živnostenské komory, dotaz na firmu J. Grund, kolář	1941	KT 4
37	Živnostenská oprávnění	1941	KT 4

38	Zřízení kamenolomu	1923 – 1933	KT 4
	<i>zemědělství</i>		
39	Přehled obdělávané půdy	1939	KT 4
40	Obecní přehled o plochách obilovin	1935	KT 4
	Ostatní materiál		
	<i>písemnosti dokumentačního charakteru</i>		
41	Prozatímní obecní zákon, Olomouc 17. 3. 1849, tisk	1849	KT 4